

a miénkhez hasonló hagymafejes fibula volt. Mind a három sír a Szerb templom mellett ill. a múzeum bejáratánál került elő, akárcsak mostani sírjaink.

A késő római sírok felett Árpád-kori településnyomokat észleltünk (égett patics, vonaldíszes fehérre égetett kerámiatöredékek, vasdarab, őrlőkőtöredék).

OTTOMÁNYI KATALIN

321. Szentkirály, Jenei-tanya

(Bács-Kiskun megye) A

2007. április 3-án bejelentés nyomán helyszíni szemlét tartottam, mert erdőtelepítés során nagy mennyiségű cserepet gyűjtöttek be. Helyi lakos kísért ki a helyszínre és szolgáltatott információt. A területen 50 cm mélyen forgatták meg frissen a talajt, korábban szántó volt itt. Két helyszínen koncentráltak a cserepek.

Az „A” részen egy kb. 15×15 m területen elszórtan állatcsontok, kézzel formált rossz minőségű népvándorlás kori töredékek hevertek.

A „B” területen, ettől kb. 100 m-re egy kb. 80×50 m területen láttunk kerámiatöredékeket. Ennek közepén egy 5×10 m-es részen hamus szürke talaj jelezte az objektum nyomát, melyben igen nagy mennyiségű kerámia volt koncentráltan, közte paticsdarabokkal. A látottak alapján egy kisebb avar telep elszórt telepjelenségeire gondolunk. A hamus szürke folt bizonyosan egy felszagotott kemence nyomait jelzi.

A táj kisebb homokdombvonulatokkal szabdalt, a terepbejárás során elválasztott két rész talán nem csak korban tartozik össze, a homokmozgás intenzív a területen még ma is.

ROSTA SZABOLCS

322. Szentpéterszeg, Tóköz

(Hajdú-Bihar megye) B, Sza

2007 júniusában Szentpéterszeg és Gáborján között optikai kábel fektetésére került sor. A földmunkák közben a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatóságának munkatársai régészeti felügyeletet végeztek. A keskeny kábelárok 300 m hosszan érintette a Szentpéterszeg határában levő lelőhelyet, amely a Gáborjánba vezető országút jobb oldalán, a falu K-i szélén, a Berettyó-folyó régi és mára már kiszáradt medrének partján, egy alacsony homokdombon található.

A 300 m hosszan és 1,6 m szélesen lehumuszolt lelőhelyen 32 régészeti objektumot észleltünk, a feltárt objektumokból 26 bronzkorinak, 6 római császárkoriának bizonyult. Feltártuk a *késő bronzkori* Gáva-kultúra 20 gödrét, 5 árkát és egy kemencéjét. A gödrök nagyméretűek, mélyek és rendkívül leletgazdagok voltak, többségük jócskán túlnyúlt a feltárható terület határán. Betöltéseikben gyakoriak voltak az átégett paticsos, faszenes rétegek. A nagyméretű kemence agyagból készült és vörösre égett. Az árkok szinte mind É-D-i irányúak voltak. A bronzkori objektumokból

kőszerszámok, rengeteg állatcsont és kerámiatöredék, paticsdarab került napvilágra.

A 4 római császárkori (*szarmata*) sír szabályos téglalap alakú, D-É-i tájolású, és rabolt volt. A feldúlt, gyakran nagyon hiányos csontvázak mellett sok üveg-paszta- és borostyángyöngyöt, bronz karperecet, ruhadísz és korrodált vasdarabokat találtunk. Egy árkot és egy gödröt is feltártunk ebből a korszakból.

Munkatársak: Balogh Csaba ásatási technikus, Faur Zoltán fotós.

KOLOZSI BARBARA – SZOLNOKI LÁSZLÓ

323. Szerecseny határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, Ró, Á, Kk, Kú

2007. augusztusban terepbejárást végeztem a tervezett vasúti pályakorrekció nyomvonalán Gyömöre, Szerecseny, Gyarmat és Gecse térségében. A Szerecseny közigazgatási területére eső szakaszon három új régészeti lelőhelyet azonosítottam, és egy már korábban is ismert lelőhelyre vonatkozóan jutottunk új adatokhoz.

Belsőpatácsi-dűlő I. (MRT 4. k. 71/2 lh.): A lelőhely Szerecseny É-i szélétől kezdődően egy enyhe homokháton hosszan húzódik É felé. A területen 1967-ben szórva nyosan római kori és Árpád-kori kerámiatöredékeket, valamint néhány tegulát gyűjtöttek. A lelőhely jelentős része ma parlagon hever. A vizsgált nyomvonalról É-ra egy nagyobb feltárcsázott tarlón és a mellette elterülő keskeny, lucernával és ritkás fűvel fedett parcellán (az utóbbiakon nagyon nehéz észlelési feltételek mellett) elszórtan Árpád-kori (bogrács is), római kori, és kevesebb őskori cserépdarabot találtam (újkoraiak kíséretében), valamint egy kovatöredék is előkerült. A telepnyom Ny-i irányban nagyobb területre terjed ki, mint azt korábban feltételezték. Dél felé a tervezett vasúti nyomvonal és a régi sínpár közötti részen is találtam néhány apró, jellegtelen Árpád-kori cserepet, az itt erősen elgazosodott tarlóban.

Belsőpatácsi-dűlő II.: Az iménti lelőhelytől DNy felé az új vasúti nyomvonal és a nyomvonalat keresztező fasor két oldalán – részben kukoricában, részben feltárcsázott tarlón – elszórtan Árpád-kori és kisebb számban késő középkori edénytöredékek jelentkeztek. A telepnyom egy ÉNy-DK-i irányban elnyújtott enyhe domborulatán helyezkedik el. A leletek többnyire apró, jellegtelen oldaltöredékek.

Belsőpatácsi-dűlő III.: Közvetlenül az Ilonka-pusztai bekötőút mellett, az új és a jelenlegi vasúti nyomvonal közötti részen középkori, kora újkorai és újkorai kerámiatöredékek kerültek elő, középkoriak nem nagy számban.

Őrház (18/a lh.): A szerecsenyi vasúti megállótól és a község kertvégeitől Ny-ra viszonylag egyenletes felszínen elszórtan középkori és 16–18. sz. közé keltezhető kerámiaanyagot gyűjtöttem. A rendkívül tarka, változatos cserépanyag viszonylag nagy területen jelentkezett, de sehol sem mutatott nagyobb intenzitást.

TAKÁCS KÁROLY